བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ 22 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 53 ཨང༌། 41 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

15th October 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 53 Issue 41 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་འདི་ལོའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་རྒྱ་གར་དང་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བྱིས་པའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་གཉིས་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
བྱིས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཆེད་འཐབ་རྩོད་གནང་མཁན་
རྒྱ་གར་བ་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ལ་ཤི་སཏྱཱར་ཐི་མཆོག་
Kailash Satyarthi དང་མ་ལ་ལ་ཡུ་སུབ་ཛ་
ཡ་ Malala Yousafzai མཆོག་རྣམ་གཉིས་
ལ་འདི་ལོའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
འབུལ་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་མ་ཐག་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་དགའ་བསུའི་འཚམས་འཕྲིན་སྩལ་བའི་
ནང་འཁོད་དོན། རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འདི་ལོའི་ནོ་
བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་
གཏན་འཁེལ་བར་ངོས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་
སྟངས་མི་འདྲ་བའི་འོག་ནས་བྱིས་པའི་ཐོབ་ཐང་
དང་ཤེས་ཡོན་སོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེད་འཐབ་
རྩོད་གནང་བ་དེར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུར་ངོས་ལེན་གནང་བར་
བརྟེན་ངོས་རང་ཧ་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང།
དེ་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་མ་ལ་
ལ་ཡུ་སུབ་ཛ་ཡ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་
དོན། ཁྱེད་རང་ལོ་ན་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ཡང་བུད་
མེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་ཐང་ཆེད་བློ་ཁོག་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོས་འཐབ་རྩོད་གནང་བར་བརྟེན། མི་ཁག་
གཅིག་གི་བློར་མ་བབ་ནས་མགོ་བོར་མེ་མདའ་

བརྒྱབ་སྟེ་རྨས་སྐྱོན་བཏང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་
དྲག་སྐྱེད་བྱུང་རྗེས་མུ་མཐུད་ནས་སྙིང་སྟོབས་
ཞུམ་མེད་ཐོག་བྱིས་པའི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་འབད་བརྩོན་གནང་ཡོད།
དེར་བརྟེན་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་མ་

འདས། ཞེས་འཁོད་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ལ་
ཤི་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་དོན། རྒྱ་གར་
གྱི་ཡབ་ཆེན་མེས་པོ་དམ་པ་གཱན་དྷི་མཆོག་ནི་
ངོས་རང་སྒེར་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་
ཞུ་བཞིན་ཡོད། དམ་པ་ཁོང་གིས་འཚེ་མེད་ཞི་
བའི་ལམ་སྟོན་འོག་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོའི་རིང་འབད་

བརྩོན་གནང་བ་དེས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་
ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཐེབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཐེངས་འདིར་གཱན་དྷིའི་རྗེས་འཇུག་པ་སྐུ་ཉིད་
མཆོག་ལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་
ཞུ་གཏན་འཁེལ་བར་འདི་གཱན་དྷི་མཆོག་གི་

མཛད་རྗེས་ལའང་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་
པར་ངོས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་
འཁོད་འདུག་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་མུ་མཐུད་
བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ཐེངས་འདིར་ནོ་བེལ་ཞི་
བདེའི་གཟེངས་རྟགས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེས་པ་ཞིག་
དང་པ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་བུད་མེད་ཅིག་ལ་ཐུན་མོང་
ཐོག་འབུལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གནང་བ་འདི་ནི་ང་

ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་
ཤེས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་འདི་དེ་སྔ་
ལས་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྲུན་ཐུབ་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་བརྡ་ལན་སྤྲད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་
ཀྱིས་བསམ་བཞིན་ཡོད། སྤྱིར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཚོར་བརྙས་བཅོས་དང་གྱོང་
གུན་ཕོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་
ཚོ་ནི་མ་འོངས་སོན་རྩ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། མ་
འོངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་ཡོང་མིན་ནི་
བྱིས་པ་ཚོར་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པའི་དོན་དུ་
འབད་བརྩོན་གནང་བར་ངོས་ཀྱིས་བསྔགས་
བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་རྣམ་གཉིས་ལ་ནོ་བེལ་
ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་གཏན་
འཁེལ་བ་འདིས། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་སོ་སོ་རང་
ཉིད་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་
ཇེ་བཟང་དུ་གཏོང་དགོས་ན། ཤེས་ཡོན་ཇི་ཙམ་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དྲན་བསྐུལ་བཏང་བ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐེངས་འདིའི་
གཟེངས་རྟགས་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་
གང་སར་གནས་པའི་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་
སྙིང་སྟོབས་སྤེལ་མཁན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཤིག་
ཆགས་ཡོད། ཅེས་འཚམས་འཕྲིན་སྩལ་འདུགསྲིད་སྐྱོང་མཆོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་ཚོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་
བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༡༢ ནས་ ༡༥ བར་ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ Czech Republic ཀྱི་རྒྱལ་ས་པ་རཱག་
(Prague) ཏུ་ ༢༠༠༠ གླེང་སྟེགས་(Forum
2000) ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷན་
ཚོགས་ཐེངས་ ༡༨ པའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་
གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཐེངས་འདིའི་ལྷན་ཚོགས་
ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ནས་ཆབ་སྲིད་དང།
ཤེས་ཡོན། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ། ཚོང་
ལས། ཆོས་ཕྱོགས་བཅས་ལས་རིགས་འདྲ་
མིན་ཐོག་གི་དབུ་ཁྲིད་གྲངས་ ༢༠༠ ཙམ་མཉམ་
ཞུགས་གནང་ཡོད། འདི་ལོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
བརྗོད་གཞི་ནི། དེ་སྔ་ལྕགས་ཀྱི་ཁྲ་ཡོལ། Iron
Curtain ཞེས་པའི་དུས་སྐབས་དང་། གནམ་
བདེ་སྒོར་མོའི་དོན་རྐྱེན་ Tiananmen བྱུང་ནས་
ལོ་ངོ་ ༢༥ སོང་རྗེས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
དང་དེའི་ཞན་ཆ། ''Democracy and Its
Discontents: A Quarter-Century After

the Iron Curtain and Tiananmen’ཞེས་པ་

ཡིན་འདུག དེར་བརྟེན་ལྷན་ཚོགས་འདི་བརྒྱུད་
ནས་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠།༣༠ རིང་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་དང་ད་ལྟའི་གནས་བབ། མ་འོངས་
པའི་གོ་སྐབས་སྐོར་སོགས་གནད་དོན་མང་དག་
ཅིག་ཐོག་དྲན་བསྐུལ་དང་བློ་སྐྱེད། འཆར་སྣང་

སོགས་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་
འདུག ལྷན་ཚོགས་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས། ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་སྐུ་ཞབས་ཝ་སི་ལབ་ཧ་
ཝེལ་མཆོག་གི་བཟང་སྤྱོད་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་

ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གལ་གནད། “The
Significance of Vaclav Havel’s Value

Based Foreign Policy” ཅེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་གནང་འདུག དེ་བཞིན་
སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་གཙོ་

གོང་འཕེལ་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་
ཞབས་ཀལ་གར་ཤི་མན་Carl Gershman
ལགས་ཀྱིས་གཙོས་བྷེ་ལ་རུ་སུ་དང་། ཁུ་བྷ།
ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཨ་རིའི་གཞུང་
ཚབ་པ་སོགས་མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུག དེ་

ཡང་ ༢༠༠༠ གླེང་སྟེགས་ (Forum 2000)
ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་
འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཝ་སི་ལབ་ཧ་
ཝེལ་ Václav Havel མཆོག་དང་། ཉི་ཧོང་
གི་གཏོང་ཕོད་ཅན་སྐུ་ཞབས་ཡོ་ཧི་ས་ས་ཀ་བ་
Yohei Sasakawa ལགས། ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་
གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཨེ་ལི་ཝེ་
སེལ་ Elie Wiesel ལགས་བཅས་ཐུན་མོང་
གིས་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུགལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་ཅེཀ་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དམ་པ་ཝ་སི་
ལབ་ཧ་ཝལ་མཆོག་གིས་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་
དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ།
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཇེ་བཟང་དུ་གཏོང་
རྒྱུ། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས། རིག་གཞུང་
འདྲ་མིན་ཕན་ཚུན་འཆམ་མཐུན་དང་མཐུན་
སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་བྱས་རྗེས་རྒྱུན་
སྐྱོང་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་འདུགསྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་འཚམས་འདྲི་གནང་བ།

མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་དབུ་
བརྙེས་པའི་དུས་དྲན།

༄༅། །བྱིས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཆེད་འཐབ་རྩོད་
གནང་མཁན་རྒྱ་གར་བ་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ལ་ཤི་སཏྱཱར་
ཐི་མཆོག་ Kailash Satyarthi དང་པ་ཀི་སི་
ཐན་གྱི་བུད་མེད་མ་ལ་ལ་ཡུ་སུབ་ཛ་ཡ་ Malala
Yousafzai མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཟེངས་སུ་
ཐོན་པའི་བྱས་རྗེས་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་ཚོགས་
ཆུང་གིས་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ། འདི་ལོའི་ནོ་བེལ་
ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་གཏན་
འཁེལ་བར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་ཡོད།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ ཉིན་
མ་ཡུམ་མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་
གྲྭ་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་དགུ་འཁོར་བའི་
དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་སོང་། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༥ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་ཕ་མའི་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་
འབའ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་
གཙོས་ཕ་མའི་ཚོགས་ཆུང་གི་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ།
དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་
ལགས། དགེ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མ་ལགས། དཔེ་སྟོན་
སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་རྣམ་པ། ཕྲུ་གུའི་ཕ་
མ་རྣམ་པ་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར།
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཚོན་ཆེད་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོས་སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་གྲུབ་མཚམས།
ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་སློབ་
ཕྲུག་རྣམས་ནས་རྔ་རོལ་དང་བཅས་ བོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་བ་སོགས་ལས་
རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་རྗེས་དུས་དྲན་སྲུང་
བརྩིའི་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་མེས་དབོན་
གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་འདི་ཐོག་མར་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཀའ་ཁྲི་
ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་དབུ་
འབྱེད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་
གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ ནས་
༢༢ བར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྦེལ་ཇམ།
ནེ་དར་ལེན་ཌི། སི་པེན་བཅས་སུ་བོད་རིགས་མི་
མང་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་གཟིགས་རྟོག་དང་མང་
ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་རྣམས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད། ཁྱད་མཁས་མི་
སྣ་དང་ཉམས་ཞིབ་རྣམས་དང་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་
འདུ། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་མི་སྣ་དང་མཇལ་འཕྲད་
གནང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་
ཕེབས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཕྱི་ཚེས་
༡༢ ཉིན་རྡ་ས་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༣
ཉིན་ལྡི་ལི་ནས་པ་རཱག་ཏུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་སྟེ།
ཕྱི་ཚེས་ ༡༣ ནས་ ༢༠ བར་པ་རཱག་དང། སྦེལ་
ཇམ། ནེ་དར་ལེན་ཌི། སི་པེན་བཅས་སུ་ལས་
རིམ་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བྷར་སི་ལོ་ན་ནས་
ཝི་ཡ་ན་བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་ཕེབས་འཐོན་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་འདུག

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ ༡༥

ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐོར་བསྐྱོད་
པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་འགོ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་ཤག་
གིས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་

པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་སླད་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་ཧྲིལ་པོའི་རིང་རྒྱ་གར་གཙོ་
བོར་གྱུར་བའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་
ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ནང་༸གོང་ས་མཆོག་
གི་སྐུའི་མཛད་ཁུར་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་། བོད་
ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་གོ་རྟོགས་
ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་

ཆ་ཤས་སུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་
འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠

ཚེས་ ༡༢ ནས་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ བར་རྒྱ་གར་
བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་བདེ་སྐྱིད་
གླིང་དང་རཱཇ་པུར། བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ སེ་ལ་
ཀུའི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ པོན་ཊ་ས་ཧེབ། ཧར་བྷ་
པུར་གཏན་སློབ། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ དེ་
བཞིན་ན་ནི་ཏལ་བཅས་ཀྱི་ནང་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་
པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་འགོ་འཛུགས་གནང་

འདུགཐེངས་འདིར་པར་རིགས་འགྲེམས་
སྟོན་གྱི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་དབྱེ་ཡོད་
པའི་དང་པོ། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་ཁུར་གཙོ་བོ་གསུམ་
སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་དང་ཆོས་ལུགས་
མཐུན་སྒྲིལ་གོང་མཐོར་གཏོང་གནང་མཛད་རྒྱུ།
བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་
ཀྱི་སྐོར་དང་། གཉིས་པ། བཙན་བྱོལ་ནང་གི་
འགྲུལ་བཞུད། གསུམ་པ། བོད་མི་ཚོས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་དོན་གང་ཡིན།
ཞེས་པའི་དེང་སྐབས་ཛ་དྲག་གི་དྲི་བ་གལ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད་པའི་ཐོག་འགྲེམས་སྟོན་གནང་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་པར་རིགས་འགྲེམས་
སྟོན་ཐོག་མར་ཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ནས་ཉིན་གཉིས་
རིང་བདེ་སྐྱིད་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་གོ་སྒྲིག་
གནང་རྒྱུས་མཚོན། རིམ་བཞིན་གོང་བརྗོད་ས་
གནས་ཁག་ཏུ་སྐོར་བསྐྱོད་གནང་འཆར་དང་།
དེ་བཞིན་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་
གློག་བརྙན་ཁག་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་ལེཌ་གྲུབ་བྱུང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༦ ནས་
ཚེས་ ༩ བཅས་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་ལས་འཆར་གོ་སྒྲིག་ཚན་པའི་འགན་
འཛིན་དྲུང་གཞོན་མི་འགྱུར་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་
དང་ལས་རོགས་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རིང་ལགས་
གཉིས་ཀྱིས་ལས་འཆར་བཀོད་སྒྲིག་ལྟར། རྒྱ་
གར་བྱང་ཕྱོགས་ཅོན་ཏ་ར་བོད་མིའི་ས་གནས་
ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ། སུ་ཇ་བོད་
ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་སློབ་ཕྲུག་གཙོ་བོར་གྱུར་
བའི་མང་ཚོགས་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གོ་རྟོགས་
སྤེལ་ཆེད་ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་བཞིའི་རིང་གོ་སྒྲིག་
གནང་འདུགདེ་ཡང་ཉིན་བཞིའི་རིང་གི་ཟབ་
སྦྱོང་གི་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་ནི། དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་ངོ་བོ། ཐབས་ལམ་སྐོར་
གོ་རྟོགས་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་སྟེ། བོད་དོན་འཐབ་
རྩོད་མདུན་སྐྱོད་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་སོགས་
ལམ་སྟོན་གནང་འདུག ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་
སྐབས་ཟབ་ཁྲིད་གནང་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དེ་
ཡང་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར། མིན་པར་གསར་གཏོད་
རིམ་པའི་ལམ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྐོར་རྒྱུས་མངའ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་

རྟོགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རང་གི་གང་ཤེས་པ་
དེ་གཞན་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་གནང་སྟངས་
སྐོར་གྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཟབ་
སྦྱོང་སྐབས་ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དྭགས་པོ་བསོད་
ནམས་ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་སྦིར་བོད་ཚོགས་
དང་འཕྲོད་བསྟེན་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་གི་སྨན་
ཞབས་པ། དེ་བཞིན་ཅོན་ཏ་ར་ས་གནས་འགོ་
འཛིན་གྱིས་གཙོས་ལས་བྱེད་དང་མང་ཚོགས།
སུ་ཇ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག སམ་བྷོ་ཊའི་སློབ་
ཕྲུག ཅོན་ཏ་ར་གཏན་སློབ་བཅས་ཀྱི་དགེ་ལས་
སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འདོན་གནང་མཛད་པའི་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱུང་

རབས་དང་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་མདུན་སྐྱོད་
མཛད་ཐབས། རྒྱལ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་རིགས་
ཤེས་ཡོན་མི་སྣ་དང་སློབ་ཕྲུག དེ་བཞིན་མང་
ཚོགས་སོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་
བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་
བ་མ་ཟད། ཟབ་སྦྱོང་གྲུབ་རྗེས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་
བར་གསལ་བཤད་དང་ལན་འདེབས་གནང་སྟེ།
ཐེངས་འདིའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་
པར་གྲུབ་འདུགསློབ་གྲྭ་ཁག་གི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པའི་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧
ནས་ ༡༡ བར་ཉིན་གྲངས་ལྔའི་རིང་རྡ་ས་གངས་
སྐྱིད་གཉའ་ཁྲི་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་
མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་
རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་འདུག དེ་
ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༧ ཉིན་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་
མཛད་སྒོར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདུན་
ལམ་སློབ་སྟོན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཟུང་དྲུང་
སྒྲོལ་དཀར་དབང་མོ་ལགས་ཀྱིས་ཟབ་ཁྲིད་
པ་དང་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲི་
ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག ཉི་གྲངས་ལྔའི་རིང་གི་
ཟབ་སྦྱོང་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་གནང་གྲུབ་

མཚམས། ཨིན་ཌི་ཡ་ཨེཀ་སེ་པི་རེ་ཤེན་ In-
dia Expression ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དེའི་
ཟབ་ཁྲིད་པ་ལྕམ་སྐུ་ཨུ་ཤ་ཨཱ་ནནྡཱ་ Mrs. Usha
Anand ལགས་དང་ལྕམ་སྐུ་ཨ་སི་ཐཱ་ཤར་མ་
Mrs. Astha Sharma ལགས་རྣམ་གཉིས་
ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་ལྷན། ཚོགས་པ་དེའི་ངེས་
སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཇི་ཏེན་དར་ནཱག་པཱལ་ Dr.
Jitendar Nagpal ལགས་སོགས་ལ་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད།
དེ་རྗེས་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་
སོའི་ངོ་སྤྲོད་གནང་། དེ་ནས་ཤེས་རིག་དྲུང་
ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་དེང་དུས་
སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་འགྲན་སེམས་དང་རྣམ་གཡེང་
སོགས་ཧ་ཅང་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་

ཁོར་ཡུག་ནང་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་མདུན་ལམ་ཡང་
དག་པ་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན་སྐོར་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་
མདུན་ལམ་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་
སེལ་ཆེད་མཁས་ལས་པའི་ལམ་སྟོན་ངེས་པར་
དུ་དགོས་པ་དང་། མཁས་ལས་པ་དེ་ཡང་སློབ་
ཕྲུག་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་པའི་སེམས་ཐག་
ཉེ་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་
ན་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་རང་གི་དཀའ་ངལ་རྣམས་
གསལ་པོར་བརྗོད་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། དཀའ་ངལ་དེ་
དག་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ལམ་སྟོན་ཞིག་མདུན་
ལམ་སློབ་སྟོན་པས་སྤྲོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་སློབ་
ཕྲུག་ཚོའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དྲུང་ཆེས་
མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དང་དོད་ཆེན་
པོའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆེ་རྣམས་དང་། སློབ་
དགེ ཕ་ཚབ་མ་ཚབ། དེ་བཞིན་ཉིན་སློབ་ཡིན་
ན་ཕྲུ་གུའི་ཕ་མ། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭའི་ལས་བྱེད་
རྣམས་དང་གོ་བསྡུར་གནང་སྟེ། ཕྲུ་གུའི་ལུས་
སེམས་ཀྱི་འཚར་ལོངས་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་
ངལ་ཡོད་པ་དེ་དག་སེལ་ཐབས་གནང་དགོས་
རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་དང་། ཕྱོགས་
མཚུངས་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་ཚོས་ཕྲུ་གུའི་
མདུན་ལམ་ཐོག་ལམ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཙམ་མིན་པར་
ཕྲུ་གུའི་བསམ་བློའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡག་པོ་ཞིག་
བཟོ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་

གསུངས། ཐེངས་འདིར་དེང་རབས་ཚན་རིག་
གི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་ནང་ཆོས་ནས་
གསུངས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
འདུག དེ་ཡང་ཟབ་སྦྱོང་གི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་
ནི་ཕྲུ་གུར་ཉེས་རྡུང་གཏོང་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ཐབས་
ལམ་གཞན་གང་ཡོད་མེད་དང་། སློབ་ཕྲུག་ནང་
ཁུལ་ཐུབ་ཚོད་དང་བརྙས་བཅོས་རིགས་འགོག་
ཐབས། ཉལ་ཐ་སོགས་འགོག་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་
ཐབས་ལམ་སྐོར་སློབ་ཁྲིད་གནང་འདུག ཕྱོགས་
མཚུངས་ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་
ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་སྐོར་ས་རཱ་བོད་ཀྱི་
མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པ་ལགས་ཀྱིས་སློབ་ཁྲིད་གནང་འདུགསྐབས་དེར་ཁོང་ནས་སྒོམ་གྱི་གོ་དོན་དང་
དགོས་པ། ཞི་གནས་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ། ལུས་
རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་སྐོར། དེ་བཞིན་བློ་
སྦྱོང་ཚིགས་བརྒྱད་མ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སློབ་
ཁྲིད་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཉིན་ལྔའི་ཟབ་
སྦྱོང་སྐབས་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་ནང་མོལ་གོ་
བསྡུར་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཚན་པ་ཆ་བགོས་ཀྱིས་
བགྲོ་གླེང་བྱེད་རྒྱུ། དེ་བཞིན་ཀམ་པུ་ཊར་ཐོག་
ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་སོགས་ཐབས་ལམ་
རིགས་འདྲ་མིན་འོག་ཟབ་ཁྲིད་གནང་འདུག དེ་
ཡང་ཟབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ནི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་
དང་། སམ་བྷོ་ཊ་བོད་སློབ་ཚོགས་པ། ནང་སྲིད་
ཁྱབ་ཁོངས་བོད་མིའི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་
བསྟི་གནས་ཁང་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་བཅས་ཟབ་སྦྱོང་བ་
ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༥ མཉམ་ཞུགས་གནང་ཐུབ་
པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་བལ་ཡུལ་དང་སེ་ལ་ཀུའི་
བོད་ཁྱིམ་ནས་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་རྣམས་
ཕེབས་ཐུབ་མེད། ཟབ་སྦྱོང་ཆེད་མཐུན་འགྱུར་
གནང་མཁན་སུ་ཝི་ཌེན་གྱི་རོགས་ཚོགས་
SOIR-IM ཡིན་འདུགལ་དྭགས་སུ་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོཌ་སྤེལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གིས་བཏང་གནས་ནང་གསལ། ལ་དྭགས་བོད་
མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བསྟན་འཛིན་འཁྱེན་རབ་ལགས་
ཀྱིས།ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༤ནས་
ཚེས་ ༡༠ བར་ལ་དྭགས་བསོད་ནམས་གླིང་
ཁྱབ་ཁོངས་བྱང་ཐང་ཆུ་ཤུལ། ཧན་ལེ། བཀག་
གཞུང། གུ་ཡུལ། ཉི་མ། སུམ་མདོ། ཅུ་མུར།
ས་སྨད་བཅས་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
ཡོད། དེ་ཡང་ས་གནས་སུ་ལས་རིམ་འཆར་སྒྲིག་
ལྟར། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༤ ཉིན་བྱང་ཐང་ཆུ་ཤུལ། ཚེས་
༦ ཉིན་ཧན་ལེ་དང། བཀག་གཞུང། གུ་ཡུལ་
བཅས་ས་ཁག་གསུམ། ཚེས་ ༧ ཉིན་བྱང་ཐང་
ཉི་མ། ཚེས་ ༨ ཉིན་བྱང་ཐང་སུམ་མདོ། ཚེས
༩ ཉིན་བྱང་ཐང་ཅུ་མུར། ཚེས ༡༠ ཉིན་བྱང་ཐང་
ས་སྨད་བཅས་སོ་སོར་ཁྱོན་བསྡོམས་སེར་སྐྱ་
མི་མང་ ༣༦༧ ལ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་
ལུགས་དབང་འཛིན་ངོ་སྤྲོད་དང། ཁྲིམས་ཞིབ་

ཁང་རིམ་པའི་ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྱབ་ཚད། གོང་ཞུའི་
ཁྲིམས་ཁོངས། ཞུ་སྦྱོར་ཡིག་ཆ་དང་དེབ་འགོད་
བྱ་ཚུལ། གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ལག་བསྟར་ཡོང་
བའི་བདེ་སྙན། གཞིས་ཆགས་ནང་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་
པ་ཇི་ཡོད་ངོ་སྤྲོད། ཟུར་བཙུགས་བོད་མིའི་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་འཕྲལ་སེལ་ཁ་མཆུ་
ཞུ་གཏུག་བྱ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་
ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་གི་དགོངས་དོན་ཁག་
གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད་པ་དང། དེ་བཞིན་དཔེ་རིས་
དང་སྦྱར་ནས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་དང་། དྲི་བ་
ཁག་ལ་ལན་འདེབས་བྱས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ལ་དྭགས་ས་གནས་ཁྲིམས་
ཞིབ་པའི་མདུན་དུ་སླེ་བྱང་བསོད་ནམས་གླིང་ས་
འཐུས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བདམས་ཐོན་ཚོགས་
མི་རྣམ་པ་དང། ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གྱི་
ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་
བྱུང་འདུག།

རཱ་ཇི་པུར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 8 ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ ༡༥

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

bank statement

དངུལ་ཁང་གི་རྩིས་བརྗོད།

དངུལ་ཁང་ཞིག་ནས་དངུལ་ཁང་དེའི་ནང་དངུལ་བཅོལ་མཁན་
མི་རེ་ངོ་རེར་དུས་སྐབས་སོ་སོར་བཟོ་བའི་བྱུང་སོང་བསྡད་
གསུམ་གྱི་རྩིས་ཁྲ།
bar code

གསང་ཐིགཚོང་ཟོག་གི་རིན་འབབ་ཁ་གྲངས་གཅིག་ནས་དགུ་བར་མཚོན་
བྱེད་ཀྱི་ཐིག་རིས་ཕྲ་སྦོམ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་བཤིབས་སུ་བཀོད་
པའི་གསང་རྟགས།
barren land

ས་རྒོད།

ཕན་ཐོགས་ལྡན་པའི་རྩི་ཤིང་མི་སྐྱེ་བའི་ས་ཆ་ཐ་རྒོད།

bed-sores

མལ་ཤུ།

མལ་སར་ཡུན་རིང་ལུས་པའི་ནད་པར་གདན་དང་འཕྲད་པའི་
གཟུགས་པོའི་ལྗིད་འབབ་སའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐོག་འབྱུང་བའི་
རྨ།
below par

ཚད་གཞི་ལས་ཞན་པའི།

རྒྱུན་ལྡན་ནམ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་དམའ་བའི།

beneficiary

ཁེ་ཕན་ཐོབ་མཁན།

ཁ་ཆེམས་དང༌། ཉེན་སྲུང་ལྟ་བུ་ནས་རྒྱུ་ནོར་སོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
ཐོབ་མཁན།
benefit of doubt

སོམ་ཉིའི་ཁེ་ཕན།

ནག་ཉེས་ཀྱི་ར་སྤྲོད་གསལ་པོ་མེད་པར་བརྟེན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་
ཉེས་མེད་དུ་དམིགས་བསལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ།
benevolent fund

གཞན་ཕན་ཐེབས་རྩ།

གཞན་ལ་ཕན་གྲོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཐེབས་རྩ།

bicameral government

གྲོས་ཚོགས་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྲིད་གཞུང༌།

ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཁང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག

big bang

འབེང་ཆེན། གས་ཐོར་ཆེན་མོ།

ཐོག་མའི་གས་ཐོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་སྐྱེད་འགྲོ་བཞིན་པའི་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་བྱུང་བ་འདོད་ཚུལ།
biosphere

སྐྱེ་དངོས་ཁོར་ཡུགསྲོག་ཆགས་དང་རྩི་ཤིང་སོགས་གནས་སའམ། སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་ཆ་
རྐྱེན་ཅན་གྱི་ས་གཞིའམ་རླུང་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཤས།

bipartite agreement

ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་མཐུན།

ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན།

birth injury

བཙས་རྨས།

མའི་མངལ་ནས་བཙའ་དུས་ཕྲུ་གུར་འབྱུང་བའི་རྨས་སྐྱོན།

birth rate

སྐྱེ་འཕེལ་གྲངས་ཚད།

ས་ཁུལ་ཞིག་གི་མི་འབོར་ལ་གཞིགས་པའི་ཕྲུ་གུ་ཇི་སྐྱེས་ཀྱི་
གྲངས་ཚད།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ།

སྐྲ་བཟོའི་དགེ་རྒན་ལས་རོགས་ཀྱི་ས་མིག་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ན་གཞོན་རོགས་སྐྱོར་
ཚན་པའི་ལས་གཞིའི་འོག་རྡ་ས་མེག་གྷན་སྐྲ་
བཟོའི་སྦྱོང་བརྡར་ཁང་དུ་སྐྲ་བཟོའི་དགེ་རྒན་
ལས་རོགས་་ཤིག་དགོས་པར་གཞུང་ཞབས་
ལས་དོའི་ཕོགས་རིམ་ཚད་མཉམ་གླ་ཕོགས་
ཐོག་ཆོད་གན་དུ་བསྐོ་གཞག་ཞུ་རྒྱུར་སོང་།
གོང་གསལ་ལས་འགན་ཐོག་ཞབས་ཞུའི་འདོད་
བློ་ཡོད་རིགས་ནས་གཤམ་གསལ་དགོས་ངེས་
ཆ་རྐྱེན་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙན་ཞུ། སྡོད་གནས་
དང་གློག་འཕྲིན་ཁ་བྱང་། ཞལ་པར་ཨང་གྲངས་
བཅས་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་གཤམ་གསལ་ཁ་
བྱང་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡
འགྱངས་མེད་འབུལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་

དང་། གོང་འཁོད་དུས་བཀག་རྗེས་འཚང་སྙན་
འབྱོར་རིགས་ལ་ངོས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་མིན། སྐྲ་
བཟོའི་དགེ་རྒན་ཐོག་ཉམས་མྱོང་ཡོད་རིགས་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་རྒྱུ་བཅས་
ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སུ།ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ལ།
དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན།
༡། ཤེས་ཚད་དང་སྐྲ་བཟོའི་ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་
བཤུས། ༢། དོ་བདག་གི་འདྲ་པར་མཉམ་ལོ་
རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས། ༣། དོ་བདག་གི་དཔྱ་ཁྲལ་
ལག་དེབ་འབུལ་འབབ་ཆ་ཚང་གཙང་འབུལ་
ཟིན་པའི་ཤོག་གྲངས་དང་པོ་དང་མཐའ་མའི་ངོ་
བཤུས། ༤། གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་ནང་ཁྲིམས་
མཐུན་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་

ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས། ༥། གོང་འཁོད་ངོ་
བཤུས་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
ནམ་གཞུང་ཞབས་ཟུང་དྲུང་ཡན་ནས་དག་

མཆན་ཞུ་དགོས། ༦། གལ་སྲིད་ད་ལྟ་སྤྱི་སྒེར་
སྡེ་ཚན་གང་རུང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མུས་རིགས་
ཡིན་ཚེ་སྡེ་ཚན་དེའི་འགན་འཛིན་ནས་དགག་ཆ་
མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་དགོས་རྒྱུ།
འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་ཁ་བྱང་།
Secretary
Department of Home
Central Tibetan Administration
Gangchen Kyishong
DHARAMSALA-176215.H.P.
Ph : 01892-222214, 222412
E-mail : yes@tibet.net

ཕ་ཚབ་བམ་མ་ཚབ་གཅིག་གི་ས་སྟོང་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་
ཁོངས་སྡེ་ར་ལྡུན་མངོན་དགའ་བོད་ཕྲུག་
དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་སློབ་གྲྭར་
ཕ་ཚབ་བམ་མ་ཚབ་གཅིག་གི་ས་སྟོང་ཡོད་ན།
གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་ཐོག་ཞུགས་བློ་ཡོད་
རིགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠
དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ ༥ འགྱངས་མེད་འདི་གར་
འཚང་སྙན་འབུལ་དགོས།
དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན་ཁག
༡། ཉུང་མཐར་འཛིན་རིམ་ལྔ་པ་ཐོན་པ།
༢། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་བྱམས་
བརྩེའི་ངང་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པ།
༣། གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་ལས་འཕེར་ཡིན་
པའི་རང་གཞུང་གི་སྨན་པ་ཚད་ལྡན་ནས་ངོས་
སྦྱོར་ངོ་མ།
༤། རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་

མཐུན་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས།
༥། བོད་མིའི་དཔྱ་དངུལ་དུས་འབུལ་ཞུ་བཞིན་
པའི་ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས།
༦། རང་ལོ་ ༤༥ མ་བརྒལ་བ།
༧། ད་ལྟ་ལས་ཀ་བྱེད་མུས་ཡིན་ཚེ་འབྲེལ་ཡོད་
ནས་དགག་བྱ་མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་ངོ་མ།
༨། རང་ལོ་ ༥ མན་གྱི་ཕྲུ་གུ་མཉམ་སྦྱར་མེད་པ་
དང་། མ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་རྗེས་མངལ་ཆགས་
མཚམས་ལས་གནས་ནས་རྩ་དགོངས་གནང་
རྒྱུ།
༩། གཤིས་སྤྱོད་ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་བཤུས།
ཟླ་རེར་རྩ་ཕོགས་སྒོར་ ༦༩༠༠།༠༠
དང་ཐོབ་ཐང་གཞན་ཁག་འདི་གའི་སྒྲིག་གསལ་
བཞིན་འཐོབ་རྒྱུ། གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་
ངོ་བཤུས་སྟེང་གཞུང་ཞབས་གནས་རིམ་ཟུང་
འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་ཡན་ནམ། ས་གནས་འགོ་འཛིན་

ཞིག་ནས་དག་མཆན་ཞུས་ཏེ་འཚང་སྙན་མཉམ་
དུ་འབུལ་དགོས་པའི་ཐོག་སྙན་ཞུའི་ནང་སོ་
སོ་ཁ་བྱང་དང་། ཁ་དཔར་ཨང་། མྱུར་འཕྲིན་
དང་གློག་འཕྲིན་ཨང་ཨིའི་མེལ་སོགས་ཇི་ཡོད་
ངེས་པར་ཁ་གསལ་འབུལ་དགོས་པ་བཅསཀྱི་
གསལ་བསྒྲགས་སུ། སྡེ་ར་ལྡུན་མངོན་དགའ་
བོད་ཕྲུག་དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་
སློབ་གྲྭའི་ལས་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༤ ལ།
ཞུ་སྙན་འབུལ་ཡུལ།

The Director,
Ngoenga School for Tibetan Children
with Special Needs,
S.D.Road, P.O.Kulhan-248001,
Dehradun,Uttarakhand,
Email: ngoenga@tibet.net,
Phone No. 0135-2607688, 2607128

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་རྒྱ་གར་དུ་
འབྱོར་ཉིན་དེར་བོད་མདོ་སྨད་དགའ་བདེ་རྫོང་
དམེ་སྐོར་སྡེ་བའི་རང་ལོ་ ༤༢ ཡིན་པའི་རྒྱལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་དཀོན་མཆོག་ལགས་ཀྱིས་
གཙང་སྐོར་ཡུལ་ཚོའི་རྒྱ་གཞུང་ཉེན་རྟོག་ཁང་
གི་སྒོ་ཁར་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་ནོར་
འཁྲུལ་དང་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་
ངོ་རྒོལ་སྐབས། ཉེ་འཁོར་གྱི་བོད་མི་ཁག་ཅིག་
གིས་ལུས་སྟེང་གི་མེ་བསད་དེ་རྒྱ་གཞུང་གི་
ལག་ཏུ་མ་ཚུད་པ་བྱས་ནས་མཚོ་སྔོན་ཟི་ལིང་
གི་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བསྟེན་གཏུག་ཐུབ་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུགརྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཀོན་
མཆོག་ལགས་ནི། དེང་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གིས་
བཅད་བཟུང་ས་བགོས་ལྟར་གྱི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་
ཆེན། མགོ་ལོག་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ།
དགའ་བདེ་རྫོང་། གཙང་སྐོར་ཡུལ་ཚོ། (གཙང་
སྐོར་ཞོལ་མ) དམེ་སྐོར་སྡེ་བ་ནས་ཡིན་ཞིང།
ད་ལྟ་རང་ལོ་ ༤༢ ཡིན་པ་དང་། ཕ་དམེ་ཚེ་
དང་མ་ཁྲ་རིལ་མ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཡིན་འདུག་པ་
དང་། ཁོང་གི་བཟའ་ཟླའི་མིང་ལ་ཀླུ་པ་ཟེར་ཞིང་
བུ་ཞིག་གྲྭ་བ་ཡིན་ཞིང་། བུ་མོ་ཞིག་བཙུན་མ་

ཡིན་འདུག རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཀོན་མཆོག་
ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་
རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་བའི་དུས་ཚོད་དང་སྟབས་

བསྟུན་ནས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་བ་
ཞིག་ཡིན་ འདུག་པ་དང་། སྐབས་ཐོག་དེར་ཉེ་
འཁྲིས་ཀྱི་བོད་མི་ཁག་ཅིག་གིས་མེ་བསད་དེ་
གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཟི་ལིང་གི་སྨན་ཁང་ཞིག་
ཏུ་སྨན་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་དང་། ཁོང་གི་
སྐུ་ལུས་མེས་ཚིགས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིན་
ཏུ་ཚབས་ཆེ་བས་སྐད་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ བཤད་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མི་འདུག རྒྱ་གཞུང་གི་འཇིགས་
སྐུལ་དང་དམ་དྲག་དབང་གིས་ད་ལྟའི་ཆར་
གནས་སྟངས་ཞིབ་ཕྲ་ཁ་གསལ་ལག་སོན་བྱུང་
མེད་པ་མ་ཟད་ཁོང་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་ཐུབ་རེ་

ཡོད་མེད་ཀྱི་གསལ་ཁའང་ཐོན་ཐུབ་མེད། རྒྱལ་
གཅེས་དཔའ་བོ་དཀོན་མཆོག་ལགས་ཀྱིས་རང་
ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་བ་འདི་ནི། ཕྱི་ལོ་

༢༠༠༩།༢།༢༧ ནས་ ༢༠༡༤།༩།༡༧ བར་རང་
ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་མཁན་ ༡༣༢ པ་དེ་
ཆགས་ཡོད།
གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཕྱི་
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་བོད་
ནང་གི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༥༠ ཙམ་ལ་ཁམས་ཏྲེ་
ཧོར་དཀར་མཛེས་རྫོང་འབུ་ཆུ་དབྱར་ཁབ་གྲོང་
ཚོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕ་ཆོས་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང།
མ་རིན་དགའ་གཉིས་ཀྱི་བུ་པ་སངས་དབང་
ཕྱུག་གམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྔོ་འབྲུ་ཡིས་དཀར་
མཛེས་རྫོང་ཐོག་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་བོད་བསྟན་པ་

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་འདུགཔ་སངས་དབང་ཕྱུག་གམ་སྔོ་འབྲུ་ལགས་ནི། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་སྐྱེས་ཤིང་ད་ལྟ་རང་ལོ་ ༣༧
ཡིན། བཟའ་ཟླའི་མིང་ལ་བསོད་ནམས་དང་། བུ་
བུ་མོ་གསུམ་ཡོད་འདུག་པ་དང་།
ཁོང་གི་ཕ་མ་གཅིག་པའི་སྤུན་
མཆེད་བཙུན་མ་སྤོས་དབང་ཡང་ ༢༠༠༨
ལོར་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་
གཉིས་དང་ཕྱེད་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཏེ། ཉེས་
རྡུང་ཚབས་ཆེན་ཕོག་ནས་གཟུགས་པོ་སྐྱོན་
ཅན་བཟོས་ཡོད་འདུག པ་སངས་དབང་ཕྱུག་
ལགས་ཀྱིས་དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་ཁྲོམ་གཞུང་
དུ་སྐད་གསང་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་བོད་ལ་རང་
དབང་དགོས། རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་
སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག ཆོས་དད་རང་
མོས་དགོས། རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བོད་
ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། ཞེས་ཡིག་ངག་
གཉིས་ཐོག་ནས་འབོད་ཚིག་བསྒྲགས་པའི་སྐར་
ཆ་ཁ་ཤས་རྗེས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཡོད་པ་སོགས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་དེ་ཞི་འཇམ་དང་ལྷོད་ཡངས་ སུ་སོང་
མེད་པར་ད་དུང་ཡང་སྔར་མུས་བཞིན་གནས་
ཡོད་པ་རེད།
ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་
ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་དང།
དགོན་སྡེ། སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་བོད་མི་རྒན་དར་
གཞོན་གསུམ་གྱིས་ཞི་བའི་སྐད་འབོད་བྱེད་པ་
དང་། དམིགས་བསལ་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་

གནང་མཁན་རྣམས་ལ་དམའ་འབེབས་དང་
སྡིགས་ར་སྐུལ་བ། ཁོ་ཚོ་ནི་རིག་འཚོ་མ་ཟིན་
པ་དང་། བཟའ་ཚང་མ་འཆམ་པ། གཞན་གྱིས་
བརྒྱུད་སྐུལ་དང་བཙན་སྐུལ་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་
སོགས་ཁུངས་ལུང་མེད་པ་དང་ གནས་ལུགས་
ལ་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱགས་གཏམ་འབའ་
ཞིག་གིས་བསྙོན་དཀྲི་བཙན་འགེལ་བྱེད་པ་
ལས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཚེ་བ་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྲོག་ལོངས་
སྤྱོད་ དང་བཅས་པ་བློས་གཏོང་གནང་དགོས་
པའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ངོ་མ་སྟེ། མངོན་
འདོད་དང་རེ་བ་ཇི་ཡིན་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཀྱིས་གནད་
དོན་དངོས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་གང་ཡང་
མེད་པའི་ཁར། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་ཟེར་བའི་ཉེས་
མིང་ཞིག་བཀལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོ། རང་དབང༌།
དྲང་བདེན་བཅས་པ་རྒྱང་དུ་དོར་ཆོག་ཆོག་
དང། ཞི་བདེ་དང་དྲང་བདེན་མང་གཙོ་བཅས་ལ་
དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གཞུང་དང་། གྲོས་
ཚོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་ཡོད་དབུ་འཁྲིད་རྣམ་
པ། གཞུང་སྒེར་ཚོགས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་བོད་
མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་གྲོས་ཆོད་རིམ་
འཇོག་དང་འབོད་སྐུལ་ཇི་གནང་བཅས་ཚང་
མར་བརྩི་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གིས་རང་འདོད་
ཁོ་ན་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་
མཇུག་འབྲས་མཐའ་དག་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྐབས་འབྲེལ་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་འགན་ཆ་
ཚང་འཁུར་དགོས་པ་བཅས།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ ༡༥

བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་མར་བཙུགས་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་ལངས་ཕྱོགས། དེ་བཞིན་བོད་དོན་

བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཁག་གཅིགབཀའ་ཟུར་རྒྱ་རི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་ནི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་
ནས་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་རྙོག་
འཛིང་ཆེ་ལ་ནང་དོན་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པ་ཞིག་
རེད། ལར་ནས་ད་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
རིགས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་དྲངས་ཏེ་དབུ་མའི་
ལམ་ལ་དགག་པ་རྒྱག་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཧམ་
བཤད་དང་། ཞྭ་མོ་ནག་པོ་གཡོག་ཐབས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་
དགག་པ་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
ནས་རྒྱུ་མཚན་འདུག་ཅེས་རྗོད་མཁན་སུ་ཞིག་
ཀྱང་མི་འདུག དེ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱ་རིགས་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་རྒྱ་རིགས་
མཁས་དབང་དང་མི་རབས་གཞོན་པ་ཚོའི་ཁྲོད་
བོད་མིའི་བདེན་དོན་ལ་ཤ་ཚ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
མཁན་ཇེ་མང་ངུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཤེས་གསལ་
རེད།
ངས་རང་བཙན་གྱི་ལྟ་བ་འཁྱེར་
མཁན་ཚོར་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུ་ཡི་མེད། མང་ཆེ་བ་
ནི་དངོས་གནས་དྲང་གནས་སེམས་ཤུགས་
ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་དོན་གཉེར་མཁན་གཅིག་
མཚུངས་རེད། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་གུས་
མ་གཏོགས་ཁ་གཏད་ལངས་ཀྱི་མེད། རང་ཉིད་
ལམ་དབུ་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་ཡིན་ཁུལ་
བྱས་ཏེ་རང་བཙན་རྩོད་མཁན་ཡོངས་ལ་ཞྭ་
མོ་ནག་པོ་གཡོག་ན། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད། མང་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་དང་འགལ་ཞིང་། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་
དང་མི་མཐུན་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལའང་རྩིས་
མེད་བཏང་བ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་མཁན་
ཚོས་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
ཁེ་ཕན་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་རྩོད་ཀྱིན་ཡོད་བཞག་
རེད། བཀའ་མོལ་གནང་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་
ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་གྱི་འདུགདེ་འདྲ་སོང་ཙང་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་སྒྲུབ་
ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་
པའི་རེ་བ་གང་འདྲ་འདུག སུ་ལ་གོ་བསྡུར་གནང་
མྱོང་། གནས་ལུགས་རྒྱུ་མཚན་གང་དང་གང་
དྲངས་པ་དེ་ཚོ་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་བྱེད་
མཁན་ཞིག་དུས་ད་ལྟ་བར་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང།
གལ་ཏེ་ཡོད་ཚེ་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
གནད་འགག་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད།
དཔེར་ན། ཁག་གཅིག་ནས་
སྔར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གཞུང་གིས་ཐད་ཀར་
བསྐྱངས་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཏེ། དེང་སང་
གི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་རྩོད་ན་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད། ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
འདྲ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྩོད་
ས་ཡོད་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བསམ་གྱི་ཡོད་ན།
དེ་གསལ་པོ་བཤད་དགོས། དེ་ལྟར་བཤད་མ་
ཆོག་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་རེད། དེ་འདྲ་
བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་བོད་ས་གཅིག་སྒྲིལ་དང་
བོད་རིགས་མཉམ་གནས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་

མཁན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་མ་རེད།
ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་
ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་
གཅིག་གྱུར་ངང་གནས་ཐུབ་པ་དང་མང་ཚོགས་
ནང་བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་
དང་ལྟ་བ་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས་གཅིག་ལ་ཁེ་
དང་གཞན་དེར་གྱོང་ཕོག་པ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་ཤོར་
གྱི་གནས་ཚུལ་མིན། འགའ་རེས་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་ཚད་མཐོ་པོ་ཡིན་པ་དང་བོད་
པའི་ས་ཁུལ་གཞན་རྣམས་དེའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་
ཨེ་ཐུབ་ལྟ་ཡི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་བསམ་གྱི་
འདུག དེ་འདྲ་མ་རེད། བོད་པའི་ས་ཁུལ་གཞན་
མང་ཆེ་བར་ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་རང་སྐྱོང་འདྲ་
མཚུངས་བཟོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་བབས་དང་
ལས་བྱེད་པའི་ཤེས་འཇོན། འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་
སྟངས་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བའི་
ནང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་ལས་གནས་
སྟངས་བཟང་བ་འདུགདེ་སྔ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གཞུང་
གིས་ཐད་ཀར་བསྐྱངས་པའི་བོད་ཀྱི་ས་
མཚམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ང་ཚོའི་སེམས་
ནང་བཟོས་བཞག་པ་ནང་བཞིན་ཡོད་མ་རེད།
འགའ་རེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཞེ་གྲངས་གོང་བོད་
ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བུ་གཅིག་
གྱུར་ངང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་
བཟོ་འདྲ་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར་གྱི་ཡོད། ང་
ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མི་མང་པོའི་སེམས་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གོམས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
དེ་འདྲ་རང་མ་རེད། གོང་ཞུས་ལྟར་ང་ཚོའི་སྐྱོན་
ཆ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར།
སོ་སོའི་སྣང་བ་དག་སྟེ་སྙིང་རྗེ་པོ་དང་སེམས་པ་
སྐྱིད་པོ་འདྲ་ཡོང་བ་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེ་རང་གཞི་
ལ་བཞག་སྟེ་ཕྱིན་ན་དོན་ཐོག་ཏུ་ཁུངས་འཁྱོལ་
དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ནམ་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་
ཐོན་ནས་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱ་གུང་
བྲན་དང་མཉམ་དུ་གདོང་ཐུག་ནས་འབད་བརྩོན་
བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་
འདི་མཐའ་མ་གང་ལྟར་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
ལ་གང་ཡིན་ནའང་ཁ་གསལ་གཅིག་བསྟན་རྒྱུ་
ཡོད་དགོས་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མདོག་
མདོག་གི་ཟོམ་འཇོགས་སུ་བཞག་ན་འགན་
བློས་བཟོད་ཀྱི་མ་རེད།
དཔེར་ན། རང་བཙན་རྩོད་མཁན་
འགའ་རེའི་བཤད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་དེ་སྔ་ངས་
ཐོས་མྱོང་ཡོད་པ་སྟེ། ང་ཚོས་ཅིའི་ཕྱིར་རང་
བཙན་རྩོད་ཀྱི་མེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཀྱིས་བོད་དོན་སྐོར་གྲོས་ཆོད་ཐེངས་གསུམ་
བཞག་པའི་ནང་རང་ཐག་རང་གཅོད་བཀོད་ཡོད་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག གྲོས་ཆོད་གསུམ་ཡོད་པ་
དེ་བདེན་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་ཆོད་གཉིས་
པའི་ནང་རང་ཐག་རང་གཅོད་སྐོར་བཤད་ཡོད་
པའང་དངོས་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གྲོས་ཆོད་དེ་
གཞི་ལ་བཞག་ནས་རང་བཙན་སྐོར་གླེང་སྐབས་

བསམ་བློའི་ནང་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡོང་གི་འདུགགཅིག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་མེད། གཉིས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་རྩོད་གཞིའི་དམིགས་ཡུལ་
ཏོག་ཙམ་མ་འདྲ་བ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཡོང་
གི་འདུགགང་ཡིན་ཞེ་ན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ནང་གསལ་བའི་བོད་དེ་ད་
ལྟ་ང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་དང་
གཅིག་མཚུངས་མ་རེད། དེ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱིས་
བཙན་འཛུལ་མ་བྱས་གོང་གི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་
གཞུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་པའི་བོད་དེ་རེད།
ས་ཁྱོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་དེ་སྐབས་དེའི་
བོད་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་འབོད་སྐུལ་
ཞུས་པའི་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
རེད་མ་ གཏོགས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
ངོས་ནས་རང་འགུལ་གྱིས་བཞག་པ་གང་ཡང་
མ་རེད།
སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ཞུ་
མཁན་ཚོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་རེ་འདུན་ནང་
ཡོད་པའི་བོད་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་
ན། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་གིས་ཀ་སྦུག་ཞྭ་སྒབ་
པའི་གཟིམ་ཤག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༧ ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཕུལ་
བའི་ཞུ་ཡིག་ནང་འདི་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། “རྒྱ་
མིའི་དཔུང་དམག་རྣམས་ནས་ས་གནས་ཁག་
མང་ནས་འབྲི་ཆུ་བརྒལ་བགྲོད་བྱས་ཤིང་། འབྲི་
ཆུ་ནི་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་རིང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་
མཚམས་ཡིན།” ཞེས་གསལ་པོ་བྲིས་ཡོད། དེ་
དུས་བོད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་སྐབས་དེའི་དགའ་
ལྡན་ཕོ་བྲང་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་འོག་ཏུ་
གནས་པའི་བོད་ཙམ་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་
བསམ་བཞིན་པའི་བོད་དེ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་
ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་ཞིག་
མ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་
གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་རང་ཆགས་ཡོད།
ད་དུང་འགའ་རེས་བོད་དེ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་ཚད་ལྡན་གྱི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ལ་ངོས་ལེན་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་མེད་པ་
བཟོས་སོང་ཟེར་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཁྲིམས་ལ་མཁས་པའི་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་དང་ང་
ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་མཁན་དེ་ཚོས་
ཀྱང་བོད་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་
པའི་རྩོད་མེད་ཀྱི་རང་བཙན་ཚད་ལྡན་ (Sov-
ereign State) གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་
ངོ་སྤྲོད་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་
༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༡༣ ལོར་རང་བཙན་བསྐྱར་ནན་གྱི་གསལ་
བསྒྲགས་གནང་བ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་
གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ ཟེར་བ་མ་བཞག་
བར་དུ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་རིང་བོད་འདི་དོན་
དངོས་ཐོག་རང་བཙན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་(de-
facto independence) ཞིག་རེད་འདུག་ཅེས་

ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་གོ་དོན་གང་རེད་ཅེ་
ན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། ཐ་ན་ཁྱིམ་
མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ལའང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁ་གསལ་བཙུགས་མ་ཐུབ་
ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་སུ་གང་གི་འོག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་སོ་སོའི་ཐག་གཅོད་ཚང་མ་སོ་སོས་བྱས་
འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་འདི་
དོན་དངོས་ཐོག་རང་བཙན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་དོན་
དངོས་ཐོག་རང་བཙན་ (de-facto indepen-
dence) རེད་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ས་ཁྱོན་གྱི་
ཆ་ནས་ད་ལྟ་གོང་ཞུས་བཞིན་སྔར་བོད་གཞུང་
གི་ཐད་ཀར་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་
གཞི་ལ་བཞག་ནས་རང་བཙན་རྩོད་དགོས་རེད་
གསུངས་དུས་ཕལ་ཆེར་སྔོན་མ་དགའ་ལྡན་ཕོ་
བྲང་གཞུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་པའི་བོད་དེའི་
སྐོར་ཁོ་ན་བཤད་ཀྱི་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་
པ་ཡོང་ཆོག་པ་རེད།
དྲུག་པ། མཇུག་སྡོམ།
རང་དབང་དང་མང་གཙོའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་བགྲོ་གླེང་བྱ་ཆོག་པ་མ་ཟད། བགྲོ་
གླེང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།
དཔེར་ན། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
རང་བཙན་དང་ལམ་དབུ་མའི་ལངས་ཕྱོགས་
དབར་བགྲོ་ གླེང་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། གཞི་རྩའི་
ཆ་ནས་ཞུས་ན། ཚང་མས་ངར་ངར་ཤུགས་

ཤུགས་བྱས་ཏེ་རྩོམ་ཡིག་བྲིས་པ་དང་། རྒྱུ་
མཚན་བཀོད་པའི་ཐོག་ནས་རྩོད་པ་བརྒྱབ་པ་
དང་བསམ་འཆར་སྤེལ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་
བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་བོད་མི་མང་
གིས་ཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་
ན་འགྲིག་ཐབས་ག་ལ་ཡོད།
འོན་ཀྱང་གོ་བསྡུར་སྦྱང་བཤད་
བྱེད་སྐབས་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་
ཁུངས་ལུང་ལྡན་པ། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་ལ་རྒྱ་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱ་ཐུབ་ན་
བསམ་པའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འགན་ཁུར་
གྱི་བསམ་བློ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མང་
གཙོའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་གང་བྱུང་ཕོག་
ཐུག་བཏང་ཐུབ་ཙམ་བྱས་ན་མང་གཙོའི་ཁེ་
དབང་བེད་སྤྱོད་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་པ་གོར་མ་ཆགཡང་ང་ཚོའི་བྱེད་སྟངས་ཁ་ཤས་ཐབས་སྡུག་པོ་
མཐོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་གུང་
བྲན་ལ་ཕར་ཚིག་གཅིག་མ་གཏོགས་བཤད་
ཐུབ་ཀྱི་མེད་ནའང་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
དབུས་པའི་སོ་སོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག་ལ་ཚིག་
དགུ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་བྱས་ན་ངོ་ཚོ་
པོ་རེད། སོ་སོས་གང་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་འགྱོད་པ་
མེད་པ་བྱས་ཡོད་མིན་ལ་མ་བལྟས་པར་སྟབས་
བདེ་བྱུས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་རྐྱང་རྐྱང་
བྱས་ན་འགན་ཁུར་གྱི་བསམ་ཤེས་མེད་པ་མ་
ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་རྟགས་

མཚན་གསལ་པོ་རེད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་མིར་ཤ་ཚ་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལ་གཞན་
ལས་ལྷག་པའི་དོ་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
བཞིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་མིན་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
པ་བྱ་དགོས།
འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་
པའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་ང་ཚོ་གཅིག་པུ་མ་
རེད། གཞན་མང་པོ་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
བལྟས་ན། ཁ་ཤས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ང་ཚོ་ལས་ཛ་
དྲག་པ་དང་ཉམ་ཐག་པ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་
ཆོས་དང་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། གཞན་སུ་
ཞིག་ལའང་མེད་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་
ཅིག་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་འདི་ཡ་
རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་དྲང་བདེན་གཞི་རྩར་
བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མི་ཚོས་དགའ་མོས་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད། བཟང་པོའི་ཁྱད་
ཆོས་དེ་དག་བརླག་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བླ་
སྲོག་བརླག་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས།
རང་བཙན་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ཚོ་
ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གྱོང་གུན་ཆེ་བར་སྣང་།
རང་རེའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་
འགན་བཞེས་མཁན་ཚོས་ཁ་མིག་ཡར་བལྟའི་
ཚུལ་དུ་མང་ཚོགས་ལ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་
སྐོར་སློབ་གསོ་མང་ཙམ་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཀྱི་མེད་དམ་སྙམ་པ་ཡོང་གི་འདུགགོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་
རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་༧རྒྱལ་
མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་
ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་
པོའི་རྗེས་སུ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་
གཅིག་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་
འོད་སྟོང་འབར་བ་ཞིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་
ཐེར་ནང་གསེར་གྱི་ཡི་གེར་འབྲི་བར་འོས་པའི་
མཛད་རྗེས་བླ་ན་ མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་
པར་དུ་ད་ལྟའི་ཆར་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་
ཁྲོད་མི་རབས་བརྗེས་ན་ཡང་ལྷག་བསམ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ངང་ལོ་རེ་བཞིན་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་
འདུ་ཤེས་སྲ་བརྟན་ཐོག་གནས་པ་དང་། འདི་
ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་ཐབས་སྡུག་གི་འོག་ཀྱང་
སེམས་ཤུགས་དང་སྙིང་སྟོབས་ཞུམ་པ་མེད་
པར་གནས་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་གྱི་མཐོང་
ཆོས་སུ་ཡོད།
བོད་ས་གཅིག་སྒྲིལ་དང་བོད་
རིགས་མཉམ་གནས་ཀྱི་ཕུགས་འདུན་རྨི་ལམ་
འདི་མངོན་འགྱུར་ཐུབ་མིན་གཙོ་བོ་བོད་ནང་
གི་སྤུན་ཟླ་ཚོར་རག་ལས་ཡོད། སེམས་དགའ་
བ་དང་བློ་བདེ་བ་ཞིག་ལ། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ས་
སྟོད་སྨད་ཡོངས་སུ་བོད་མི་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ལ་
རྒྱ་དང་འདུ་ཤེས་སྲ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
པ་དེ་ནི་གཡོལ་ཐབས་དང་སྦས་གསང་ཐུབ་
ཐབས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་

༼འདོན་ཐེངས་སྔོན་མའི་འཕྲོས།༽

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 8 ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ ༡༥

ཡིན་པས། བོད་ནང་གི་སྤུན་ཟླ་ཚོས་དབྱངས་
སུ་གྱེར་བའི་གཞས་ཚིག་དང་པིར་རྩེ་ནས་ཐོན་
པའི་རྩོམ་ཡིག་ཁག་གི་ཁྲོད་ནས་གསལ་བར་
རྟོགས་ཐུབ། འདིར་དཔེ་མཚོན་རང་བཞིན་གྱི་
གཞས་ཚིག་གཉིས་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་འདོད་བྱུང་།
དེ་ཡང་། “གངས་རིའི་རྭ་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་
ཁམས་འདི།། ལྷ་ཨོ་རྒྱན་པད་མའི་ཆོས་རྭ་རེད།།
བློན་ཐོན་མིའི་ཡི་གེ་སྤེལ་ས་རེད།། གླིང་གེ་སར་
རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས་ས་རེད།། སྟོད་ཉི་མ་ལྷ་སའི་
མན་ཆད་དང་།། བར་མང་ཡུལ་ཕྱུག་མོའི་ཚུན་
ཆད་ནས།། སྨད་མདོ་ཁམས་དར་མདོ་ཡན་ཆད་
ཀྱི།། ཆོལ་གསུམ་སྤུན་ཟླ་ཚོ།། བསམ་པའི་ཁ་
ཕྱོགས་གཅིག་དགོས།། རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་
མཉམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས།། མ་འོངས་མདུན་ལམ་

མཉམ་དུ་འཚོལ་དགོས།། ཨ་རོགས་བོད་པ་ཚོ་
མཉམ་དུ་འགྲོ།” ཞེས་དང་།
གཞན་ཡང་། “མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་བརྩེ་སེམས་ཡོད་
ན།། གཞིས་བྱེས་ཀྱི་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ།། ལྷན་
འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་བསྒུགས་ནས།། ཆོལ་གསུམ་
གྱི་ཕ་ས་ཟིན་ཡོང་།།” ཞེས་སོགས་གསལ། བོད་
མིའི་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འདི་ཉམས་ཆག་
མེད་པར་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཚོར་
རྩིས་སྤྲོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ད་ལྟའི་མི་རབས་
འདིར་འཁྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་བླ་
ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཚང་མས་འཐུས་
ཤོར་མེད་པར་སྒྲུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་
དོན་པོར་སྣང་། མདོར་ན། ཕྲན་ལ་བོད་ཀྱི་གཞོན་
ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ལངས་ཕྱོགས་ཀྱི་

འབྱུང་ཁུངས་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་དང་
འོས་བབས་ཡོད་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་ཟབ་མོའི་སྒོ་
ནས་གནད་དོན་འདི་རྣམས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་པ་
ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་ལ་ཉེ་བའི་
རིང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་
བྱས་ཏེ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་དང་བོད་མི་མང་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་རྒྱུའི་
སྐལ་བཟང་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་མྱོང་
ཡང་ཕྲན་བུ་བསགས་ཡོད་པར་བརྟེན་འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཅིག་གསལ་རྟོགས་
ཡོང་ཆེད་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ་ཞུས་པ་ལས། དེ་
མིན་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། འདིར་སྐབས་
འབྲེལ་གྱི་སེམས་ཚོར་གང་བྱུང་བ་ཁག་ཞུས་པ་

རྣམས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་
ཡོང་ཆེད་ཞུས་པ་ལས། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱ་
རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ནས་ཞུས་པ་ཞིག་
རྩ་བ་ནས་མིན། གལ་ཏེ་འདི་འདྲའི་གཟིགས་
ཚུལ་བྱུང་ན་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
མཐའ་དོན་དུ་ཡང་བསྐྱར་གཞིས་
བཞུགས་སྤུན་ཟླ་ཞིག་གི་གཞས་ཚིག་“ལ་རྒྱའི་
རེ་འབོད་”ཅེས་པ་དེ་བཀོད་ནས་མཇུག་བསྡུ་
བར་བྱའོ། “སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་རྒྱ་དགོས།། སྔོན་ཐོན་
དཔའ་བོའི་མཛད་རྗེས་བསམ་ན་ལ་རྒྱ་དགོས།།
སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་རྒྱ་དགོས།། མ་འོངས་བདེ་བའི་
མདུན་ལམ་བསམ་ན་ལ་རྒྱ་དགོས།། ལ་རྒྱ་ནི་
མི་རིགས་ཤིག་གི་བླ་སྲོག་ཡིན།། སྔོན་ཐོན་སྟོང་

གི་འཇུག་སྒོ་ཡིན།། སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་རྒྱ་དགོས།།
རིམ་བྱོན་བཙན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་བསམ་ན་ལ་
རྒྱ་དགོས།། སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་རྒྱ་དགོས།། རྒྱལ་
པཎ་ཉི་ཟླའི་གཟི་བརྗིད་བསམ་ན་ལ་རྒྱ་དགོས།།
ལ་རྒྱ་ནི་དྲང་བདེན་འཚོལ་བའི་སྤོབས་པ་ཡིན།།
ཤེས་ལྡན་མི་ཡི་རྒྱན་ཆ་ཡིན།། སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་
རྒྱ་དགོས།། དམར་པོ་ཁྲག་གི་རྐང་རྗེས་བསམ་
ན་ལ་རྒྱ་དགོས།། སྤུན་ཟླ་ཚོ། ལ་རྒྱ་དགོས།།
ཚད་མེད་དགྲ་བོའི་བརྙས་སྨོད་བསམ་ན་ལ་རྒྱ་
དགོས།། ལ་རྒྱ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྙིང་སྲོག་
ཡིན།། མ་འོངས་བདེ་བའི་སྣ་འདྲེན་ཡིན།།”
ཟུར་མཆན། གོང་གསལ་བོད་ནང་གི་གཞས་
ཚིག་རྩོམ་མཁན་དང་གཞས་གཏོང་མཁན་གྱི་
མཚན་ཆེད་མངགས་བཀོད་མེད།

ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༨ ཉིན་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་
རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་
རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་སྡེའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བློན་
ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཀི་རེན་རི་ཇི་ཇུ་མཆོག་ Shri
Kiren Rijiju ji དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ།
རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོའི་
གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་སྙན་གསེང་
ཞུས་འདུག སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་ཀི་རེན་རི་
ཇི་ཇུ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་བསྔགས་བརྗོད་
གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་སྟངས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་གཞིར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་
སྐོར་གསུངས།
ཕྱོགས་མཚུངས་ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཨ་ནིལ་གྷོ་སྭ་མི་ Shri
Anil Goswami མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་
གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་བོད་
ལུགས་ལྟར་དཀར་གཙང་མཇལ་དར་བསྒྲོན་
ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ནང་
གི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་རྣམས་
ཞིབ་ཕྲ་ངོ་སྤྲོད་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འདས་

པའི་ལོ་མང་རིང་ནས་ད་བར་བཙན་བྱོལ་བོད་
མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་དང་གནང་མུས་
ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡི་རང་
བསྔགས་བརྗོད་ཞུས་འདུག དེ་བཞིན་ནང་
སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ལ་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་འབྲེལ་
བའི་དཀའ་ངལ་གཙོ་ཁག་རྣམས་སྙན་སེང་དང་
འབྲེལ་སྙན་ཞུ་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ་འདུག སྐབས་
དེར་དྲུང་ཆེ་མཆོག་གིས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བར་ཧ་ཅང་དགའ་
ཚོར་བྱུང་སྐོར་དང་། བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་
རྣམས་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་
མགྱོགས་མྱུར་སེལ་ཐབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་
གསུངས། གཞན་ཡང་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
ཁྱབ་ཁོངས་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་མཆོག་དང་མཇལ་
འཕྲད་གནང་སྟེ། ལ་དྭགས་བྱང་ཐང་གི་བོད་
མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་
དཀའ་ངལ་རྣམས་སྙན་སེང་ཞུས་པ་དང་ལྷན།
ས་ཁུལ་དེ་དག་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་
སྐྱོང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པར་ཟུང་དྲུང་
མཆོག་ནས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་གསན་འཇོག་

གནང་འདུག ཐེངས་འདིར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་དང་ནང་སྲིད་དྲུང་འཕར་དཔལ་ལྡན་དོན་
གྲུབ་ལགས་དང་ཚེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ཨརྱཱ་ལགས་

བཅས་ལྷན་བཅར་ཞུས་འདུགགཞན་ཡང་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༠ དང་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༡ ཉིན་སིམ་ལར་ཕེབས་ནས་མངའ་སྡེའི་
སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཝིར་བྷ་དྲ་སིངྒ་
Shri Virbhadra Singh མཆོག་གིས་གཙོས་
མངའ་སྡེའི་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་མི་
སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་
བྱུས་ལག་བསྟར་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་དང་། ལྷག་

པར་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་སིམ་ལ་ཁུལ་
གྱི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གཞིས་ཆགས་
བསྐྱར་གསོའི་གནས་སྟངས། རྡ་ས་མེག་གན་

ཁུལ་གྱི་བོད་མིའི་སྡོད་ཁྱིམ་ཁག་གཅིག་རྒྱ་གར་
གྱི་ཤིང་ནགས་ས་བཟུང་བྱས་ཚུལ་གྱི་གནད་
དོན། དེ་བཞིན་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་དུས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་
གནང་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་སྙན་སེང་ཞིབ་ཕྲ་
ཞུས། ཕྱོགས་མཚུངས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གི་མཇལ་འཕྲད་གནང་བའི་མངའ་སྡེའི་
བློན་ཆེན་རྣམས་ནི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་དཔྱ་ཁྲལ་
བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཀོལ་སིངྒ་ཐཱ་ཀུར་Kaul
Singh Thakur མཆོག་དང་། ཟ་འབྲུའི་བློན་
ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཇི་ཨེ་སི་བྷ་ལི་ G.S. Bali
མཆོག གྲོང་སྡེ་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་

སུ་དིར་ཤར་མ་ Sudhir Sharma མཆོགམངའ་སྡེའི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་བློན་ཆེན་སྐུ་
ཞབས་ཝི་ཇེ་སིངྒ་མན་ཀོ་ཊི་ཡ་ Vajai Singh
Mankotia མཆོག མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་
ཆེ་སྐུ་ཞབས་པྲ་ཐ་སར་ཐི་མི་ཏྲ་ Prathasarthi
Mitra མཆོག མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
མཆོག་གི་སྒེར་དྲུང་སོགས་ཡིན་འདུག སྐབས་
དེར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་
གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་བློན་ཆེན་རྣམས་ནས་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་
གུས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་
། མངའ་སྡེའི་ནང་གནས་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པའི་
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་གྱི་
དཀའ་ངལ་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གང་ཐུབ་
ཅི་ཐུབ་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་གནང་འདུགདེ་བཞིན་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་སིམ་ལ་
ས་གནས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་
ནས་མང་ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ་
མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་ཞུས་པ་
རྣམས་གསན་འཇོག་གནང་འདུག ཐེངས་འདིར་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་
ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་དང་། སིམ་ལ་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་ཚེ་རིང་བཀྲ༌ཤིས་ལགས། རྡ་ས་ས་
གནས་འགོ་འཛིན་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ལགས་
བཅས་ཆེད་བཅར་ཞུས་འདུགབདམས་ཐོན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་ཕུལ་བ།
༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡ རབ་གནས་ཤིང་
རྟ་ཁྲུམས་ཟླའི་ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
སྲོང་བཙན་ཚོམས་ཆེན་ནང་དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་

ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་

གི་མདུན་དུ་བདམས་ཐོན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
བཀའ་བརྒྱུད་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་ལས་ཁུར་
དམ་བཅའ་ཕུལ་སོང་། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་

བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང། ཁྲིམས་

ཞིབ་པ་ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་མཆོག ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
ཆོས་ཁྲི་སྟེང་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་མཆོགབོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་
རིང་མཆོག སྲིད་ཚབ་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་
པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག དེ་བཞིན་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་བཀའ་བློན་
རྣམ་པ། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་
འགན་འཛིན་རྣམ་པ། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་
པ། དྲུང་ཆེ་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་
གསར་འགོད་པ་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་
མར་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པར་གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་དང་ཆང་
ཕུད་ཕུལ་གྲུབ་མཚམས། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང་བདམས་
ཐོན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་དོན་གྲུབ་
མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་

༸སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཎྜལ་རྟེན་
གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཞུས། དེ་རྗེས་དཔལ་
ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་གི་མདུན་དུ་
བདམས་ཐོན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་གིས་
ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་ཕུལ་གྲུབ་མཚམས་དམ་
འབུལ་མ་དེབ་ཏུ་མཚན་རྟགས་བཀོད། དེ་ནས་
རྟེན་འབྱུང་གསོལ་ཇ་དང་འབྲས་སིལ་ཕུལ་

ཏེ་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་མཇལ་དར་སྒྲོན་འབུལ་
དང་འབྲེལ་བདམས་ཐོན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
བཀའ་བརྒྱུད་དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་འཚམས་
འདྲིའི་མཇལ་དར་བསྒྲོན་ཏེ་དམ་འབུལ་གྱི་
མཛད་སྒོ་གྲོལ།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ ༢༢ ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ ༡༥

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁེ་ན་ཌ་དང་ཨ་རིར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱང་གཏན་འཁེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཁེ་ན་ཌའི་བྷི་སི་མངའ་
ཁོངས་ཀྱི་ཝན་ཁོ་ཝར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ (Vancou-
ver, BC, Canada) རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚན་རིག་པ་
གྲགས་ཅན་དང་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང་
ཀླད་རྩའི་ཚན་རིག སེམས་ཁམས་རིག་པ། སྤྱི་
ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་བསྟར་
སྟངས་བཅས་དང་འབྲེལ་ནས་བྱམས་བརྩེ་གོང་
འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚན་རིག་
(Science of Education of the Heart)

སྐོར་ལ་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་མཛད་རྒྱུ་
དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཁེ་ན་ཌའི་བྷི་སི་མངའ་
ཁོངས་ཀྱི་ཝན་ཁོ་ཝར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྷིར་ཊི་ཤི་ཁོ་
ལམ་བྷེ་ཡ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་ (Ti-
betan Cultural Society of British Co-

lumbia) དང་། མཚན་སྒྲོག་དགོན་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ (UBC
Thunderbird Arena) དགེ་བཤེས་གླང་རི་
ཐང་པས་མཛད་པའི་བློ་སྦྱོང་ཚིགས་བརྒྱད་
མའི་བཀའ་ཆོས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
བཀའ་དབང་སྩལ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢༥
ཉིན་ཨ་རིའི་ཨ་ལ་བྷ་མ་ (Alabama) མངའ་
ཁོངས་བྷར་མིང་ཧམ་ (Birmingham) གྲོང་
ཁྱེར་དུ་ཨ་ལ་བྷ་མ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་གོ་
སྒྲིག་འོག་ཀླད་རྩའི་འགྱུར་ལྡོག་དང་གསོ་ཐབས་
(Neuroplasticity and Healing) ཞེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྒྱུ་དང། ཕྱི་
ཚེས་ ༢༦ ཉི་གྱི་སྔ་དྲོ་ཨ་རིའི་ཨ་ལ་བྷ་མ་མངའ་
ཁོངས་བྷར་མིང་ཧམ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཆོས་ལུགས་
ཁག་གི་མི་སྣ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་དད་ཀྱི་རྭ་བ་
ལས་བརྒལ་བ་ (Beyond Belief) ཞེས་པའི་

བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ལ་ལྷན་ཞུགས་
མཛད་རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་རྒྱབ་ཨ་རིའི་ཨ་
ལ་བྷ་མ་མངའ་ཁོངས་བྷར་མིང་ཧམ་གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་རི་ཇན་སུ་ཕིལ་ཌ་ (Regions Field) ཞེས་
པར་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་
(Secular Ethics in Our Time) ཅེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་
རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཨ་རིའི་བྷོ་སི་ཊོན་གྲོང་
ཁྱེར་དུ་ཝི་ཏི་ནམ་ནང་པའི་ཚོགས་པས་ (The
Vietnamese Buddhist community) ཇི་

ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཝང་སྒྱུ་རྩལ་
འཁྲབ་སྟོན་བསྟི་གནས་སུ་དགེ་བཤེས་གླང་རི་
ཐང་པས་མཛད་པའི་བློ་སྦྱོང་ཚིགས་བརྒྱད་མ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་སྩལ་རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༣༡ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཨ་རིའི་བྷོ་སི་ཊོན་ (Boston) གྲོང་
ཁྱེར་དུ་སེམས་དང་སྲོག་ཚོགས་པའི་ (Mind

and Life Institute) གོ་སྒྲིག་ལྟར། བྷོ་སི་ཊོན་
མེ་རི་ཡ་ཊ་ཀོབ་ལེ་ (Boston Marriott Co-
pley) རུ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཉམས་ཞིབ་
ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུར་ (International
Symposium for Contemplative Stud-

ies) ལྷན་ཞུགས་མཛད་རྒྱུ་དང། ཕྱི་ཚེས་ ༣༡
ཉིན་རྒྱབ་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡ་རབས་
སྤྱོད་བཟང་དང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རིན་ཐང་
སྦྱོང་བརྡར་བསྟི་གནས་ (The Dalai Lama
Centre for Ethics and Transformative

Values) ཁང་ནས་གོ་སྒྲིག་ལྟར། ཨ་རིའི་བྷོ་
སི་ཊོན་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཛམ་གླིང་བཟང་ཕྱོགས་
སུ་འགྱུར་བ་གཏོང་མཁན་རླབས་ཆེན་མི་སྣའི་
ཚོགས་འདུའི་བགྲོ་གླེང་ལ་ལྷན་ཞུགས་མཛད་
རྒྱུ། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་གྱི་སྔ་
དྲོ་ཨ་རིའི་བྷོ་སི་ཊོན་དུ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་

ཚོགས་པའི་བཀོད་སྒྲིག་འོག་ (TD) སྐྱེད་ཚལ་
དུ་ཀླད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ (Educat-
ing the Heart and Mind) ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྒྱུ། ཕྱི་
ཚེས་ ༢ ཉིན་ཨ་རིའི་ནིའུ་ཡོཀ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
ཟླ་སྣང་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་གསོལ་
འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར། མན་ཧ་ཊན་བསྟི་
གནས་ (Manhattan Center) ལ་མགོན་
པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་གྱི་བཀའ་ཆོས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་དབང་སྩལ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༣ ཉིན་
ཨ་རིའི་ནིའུ་ཡོཀ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བོད་ཁང་གིས་གོ་
སྒྲིག་ཞུས་ཐོག་བྷེ་ཁན་ཚོགས་ཁང་ནང་ (Bea-
con Theater) རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་
པའི་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཀའ་
ཆོས་སྩལ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

ཀ་སྦུག་གཏན་སློབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཇུག་བསྒྲིལ་བ།
༄༅། ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་ཀ་སྦུག་གཏན་སློབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ལྔ་
བཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཇུག་བསྒྲིལ་ཡོད།
དེ་ཡང་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ཀ་
སྦུག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་
ལགས། སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་དང་རེག་ཊར། ས་
གནས་ཀྱི་ལས་སྣེ་དང་སློབ་ཕྲུག་ལས་ཟུར་
བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུག སྐབས་

དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ལས་བྱེད་དང་། དགེ་
ལས་ཟུར་པ། དེ་བཞིན་སློབ་ཕྲུག་ཟུར་པ་
བཅས་ལ་དྲན་རྟེན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་གནང་སྟེ་

གསུང་བཤད་གནང་དོན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་
རིམ་ཕེབས་ནང་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་
ནས་བྱས་རྗེས་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་པའི་ཕྲུ་གུ་ཚོར་
སློབ་སྦྱོང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཐུབ་པ་
བྱུང་བ་དེ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད། ཅེས་
གསུངས་པ་དང་སྦྲགས་མུ་མཐུད་གསུང་དོན།
དེ་རྐྱེན་པས་ད་ལྟའི་ཆར་བོད་པའི་ཕྲུ་གུ་ཚོ་
འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་སྡིངས་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ལ་ཡང་ཤེས་
ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་དཔུང་
པ་མཉམ་གཤིབ་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པའི་གོ་
སྐབས་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་

ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་
རྒྱུ་མེད། ང་ཚོའི་གྲས་ནི་མི་རབས་རྒན་པ་
དང་གཞོན་པ་དབར་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཡོད། དེ་སྔ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མཚམས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་དང་དེང་སྐབས་འདྲ་གི་མ་རེད།
སྐབས་དེར་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་དཀའ་ལས་
ཁག་པོ་ཡོད། ད་ལྟའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་དེ་སྔ་དང་
མི་འདྲ་བར་ད་ཆ་གོ་སྐབས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་
སྐབས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་དེ་སྔ་ལས་
ལྷག་པ་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་སྨྲོས། སློབ་སྦྱོང་
བརྗོད་སྐབས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དགེ་རྒན་གྱིས་
སློབ་འཁྲིད་གནང་བ་དེ་གཅིག་པོར་གོ་རྒྱུ་མེད།
འཛིན་གྲྭའི་ནང་ཙམ་མིན་པར་འཛིན་གྲྭ་གྲོལ་

ནས་སློབ་ཚན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་
ཤེས་བྱ་ཚང་མའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།

སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དེ་མི་ཚེ་

འདི་སྐྱིད་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཟད། མི་ཚེ་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་

དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང།

རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༢༣ པ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་དབུ་བརྙེས་ཏེ་མི་
ལོ་ ༣༠ འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་དང་། ཁང་ཚན་ནང་

ཁུལ་རྒྱུག་མཆོང་འཕེན་གསུམ་གྱི་རྩེད་འགྲན་
ཐེངས་ ༢༣ པ་དབུ་འཛུགས་གནང་སོང་།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༤༥ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཕྱི་འབྲེལ་
དྲུང་ཆེ་དྭགས་པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས་
ཀྱིས་གཙོས་བོད་ཁྱིམ་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་
འཛིན་ཚེ་དབང་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང། བཙུན་
དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་གི་སློབ་སྤྱི། ཀིརྟི་བྱེས་པ་གྲྭ་
ཚང་གི་སྐུ་ཚབ། བོད་ཁྱིམ་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་
ཚང་གི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ། བོད་ཁྱིམ་ཡན་ལག་

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་དང་སློབ་སྤྱི། དེ་
བཞིན་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་གྱི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཁང་ཚན་ནང་ཁུལ་

གྱིས་གུས་འདུད་རུ་སྒྲིག་གྲུབ་མཚམས། ཚང་
མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱལ་གླུ་རྔ་གླིང་དང་བཅས་ཏེ་བཏང་ཡོད།
དེ་རྗེས་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་
གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་འཆི་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་
སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་
ཆབས་ཅིག སློབ་གྲྭའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་
སྒྲོགས་སྦྱང་དང་འབྲེལ། བཀའ་ཤག་གི་ལམ་
སྟོན་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་བཞིན་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་

དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་གི་ཡོད་པ་
ལྟར། བོད་ཁྱིམ་སྤྱི་ཡོངས་དང་བྱེ་བྲག་རྡ་ཤོད་
བོད་ཁྱིམ་ནང་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་
རྗེས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སླད། དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་
ནང་རིགས་ལམ་རྩོད་འགྲན་དང་། སློབ་ཕྲུག་
ཆུང་བའི་ཚོམས་ཆེན་ནང་རིས་མོའི་འགྲེམས་
སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱུག་མཆོང་
འཕེན་གསུམ་གྱི་ལས་རིམ་འདི་ནི་རྩེད་འགྲན་
གྱི་ལས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་
སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཙམ་མིན་པར།
ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡོང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་མང་
དག་ཅིག་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པའི་ནང་དེ་རིང་གི་
ལས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། སློབ་
གྲྭ་འདིའི་ནང་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་
མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཆ་ནས་འོས་འཚམ་ཡོད་པར་
བརྟེན། ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ཤུགས་མང་
བ་རྒྱག་རྒྱུའི་ལས་རིམ་རྩོམ་བཞིན་ཡོད་སྐོར་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས།
རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་
དང་བརྒྱད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་
ལམ་གྱི་རྟགས་གསལ་བཏང་། དེ་རྗེས་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཁང་ཚན་
ནང་ཁུལ་རྒྱུག་མཆོང་འཕེན་གསུམ་གྱི་རྩེད་
འགྲན་ཐེངས་ ༢༣ པ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གསལ་

བསྒྲགས་གནང་། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་
རྩེད་འགྲན་པ་ལེགས་ཤོས་བསྟན་འཛིན་འོད་
ཟེར་ལགས་ཀྱིས་དཔལ་འབར་སྒྲོན་མེ་ཞལ་ཕྱེ་
དང་། སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ཁྱབ་རྒན་བདག་བློ་བཟང་
བསམ་གྲུབ་དང་བསྟན་འཛིན་ཚེ་དཔལ་གཉིས་
ཀྱིས་རྩེད་འགྲན་གྱི་དམ་བཅའ་ཕུལ་ཏེ། སློབ་
ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྔ་རོལ་
དང་བཅས་ཕུལ་ཡོད།
གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཁང་
ཚན་བཞིའི་རྩེད་འགྲན་པ་རྣམས་ཚང་འཛོམས་
ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་ལས་རིམ་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས། རྩེད་
འགྲན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་འདུག དེ་བཞིན་དེ་ཉིན་རྡ་
ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བྲིས་
པའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་ཐོག་རིས་མོའི་
འགྲེམས་སྟོན་ཞིག་ཀྱང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་འདུགསྤྱིར་བཏང་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་
གྲྭ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་དབུ་
བརྙེས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༡༠ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་དུ་ཆིབས་
སྒྱུར་བསྐྱངས་པར་བརྟེན། ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༡༠ ཉིན་ལོ་འཁོར་གྱི་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་

འགོ་ཚུགས་ཡོད། རྡ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་འདི་བཞིན་
དབུ་འཛུགས་གནང་སྟེ། ད་བར་སློབ་ཕྲུག་ཁྱོན་
གྲངས་ ༣༣༩༨ སློབ་འཇུག་གནང་འདུག་པ་
དང་། སློབ་ཕྲུག་ཁྱོན་གྲངས་ ༢༠༠༠ ལྷག་སློབ་
གྲྭ་འདི་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་བསླབ་པ་མཐར་
སོན་བྱུང་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་སློབ་གྲྭ་འདིའི་ནང་
སློབ་ཕྲུག་ཁྱོན་གྲངས་ ༥༩༨ དང་། དགེ་རྒན་
ཁྱོན་གྲངས་ ༤༩། ལས་བྱེད་ཁྱོན་གྲངས་ ༣༤
ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།